

NASZE ABC

Si vis pacem...

Jesteśmy świadkami stałego zwiększania się zbrojeń. Wyrazem tego jest powrót Niemiec do stałej służby wojskowej i układ angielsko - niemiecki w sprawie zbrojeń morskich. Wyrazem tego są militarne przygotowania Włoch. Wyrazem tego jest zbrojenie się Rosji.

Mimo tych wszystkich niewątpliwych faktów nie sadzimy, byśmy byli dziś w przeddzień jakiegokolwiek wielkiej wojny. Narody mają zbyt wiele do porządkowania u siebie w domu. Narody więc chcą pokoju.

Pokój jednak będzie utrzymany tylko pod jednym warunkiem, że narody w myśl starego rzymskiego przysłowia będą przygotowane do wojny. Jeśli bowiem którykolwiek z narodów będzie zbyt słabym, będzie więc zbyt łatwym łupem dla sąsiadów, wtedy stanie się on źródłem wojny, gdyż w tym wypadku nawet naród najbardziej pokojowo usposobiony, może nie wytrzymać pokusy.

Wierzmy w siłę narodu polskiego, który potrafi wyjść zwycięsko z najcięższych prób. Chcemy by był on odpowiednio przygotowany przed tem do zwycięstwa w tych próbach. Nieprzygotowanie bowiem prowadzi do bardzo nieraz znacznego zwiększenia ofiar.

Spółeczeństwo polskie ma całkowite zaufanie do armii i nie może, a nawet nie chce wiedzieć o szczegółach naszych przygotowań militarnych. Spółeczeństwo chce mieć jednak pełne przekonanie, że wszystkie konieczne przygotowania zostały poczynione.

Dlatego z całym zadowoleniem przyjęło społeczeństwo wiadomość o tem, że wydatki wojskowe będą w przyszłym budżecie powiększone. Postulaty te znajdują w całym zdrowym społeczeństwie pełne zrozumienie i poparcie.

Oczywiście postulaty te spotykają się z zarzutem, że brak pieniędzy nie pozwala na podniesienie tych wydatków. Tego rodzaju głosy nie mogą być wogóle brane pod uwagę. Oczywiście gospodarka władz wojskowych, jak wogóle gospodarka państwowa, winna być możliwie oszczędna. Na wydatki konieczne nie może jednak zabraknąć pieniędzy. Oszczędności dziś dokonane mogą się odbić później zwiększoną stratą krwi polskiej, a może stratami politycznymi.

Z tym postulatem musi się liczyć całe nasze życie gospodarcze i do niego musi być przystosowane. Od dostatecznego przygotowania do wojny zależy bowiem możliwość spokojnego i normalnego rozwoju samego społeczeństwa, więcej: od zrealizowania tego postulatu zależy przyszłość i los Polski.

J. K.

Przed pogrzebem królowej 100 tys. ludzi przed katedrą

BRUKSELA, 1.9. (PAT). Przed pałacem królewskim w Brukseli przesuwali się bez przerwy tysiące tłumy publiczności. Do chwili obecnej przed świątynią królowej przeszło ponad 100 tys. ludzi.

W niedzielę rano do Brukseli przybyli ze Szwecji rodzice królowej Astrid. Dostęp publiczności został wstrzymany na przeciąg

Król złamał żebro podczas katastrofy

BRUKSELA, 2.9. (PAT). Jak okazuje król Leopold trzeci złamał wskutek katastrofy żebro,

PARYŻ, 1.9. (PAT). Informacje, dotyczące koncesji abisyńskich, są żywo komentowane przez dzienniki, które uważają, że konflikt komplikuje się.

Pomimo komunikatu Foreign Office i nie wątpiąc w zapewnienia rządu angielskiego, prasa wyraża zdziwienie, że rząd brytyjski nie wiedział o toczących się rokowaniach.

„Echo de Paris” uważa, iż zadano poważny cios sprawie sankcji. Bezstronność tych, którzy domagają się ich, łatwo może być zakwestionowana, pomimo komunikatu rządu angielskiego.

„L'Oeuvre” odnosząc się z ufnością do oświadczeń Londynu pisze, że trudno jednak przypuszczać, że agenci angielscy oddawna nie byli poinformowani w tych sprawach. Trudno przypuszczać, by cesarz Abisynji mógł przyznać podobne koncesje gdyby prawdopodobnie Rickett nie powiedział mu: „Jeżeli nie podpiszesz, Anglia wyrazi swe desinteressement wobec waszych wysiłków”.

W dalszym ciągu swych wywodów „L'Oeuvre” wyraża pogląd, że posunięcie kapitału amerykańskiego może stanowić korzystny moment dla polityki Włoch w stosunku do Abisynji. Dziennik twierdzi, że koła paryskie uważają cały incydent za do pewnego stopnia śmieszny. Sprawa ta jest dowodem, że nie tylko Włochy mogą być oskarżane o pogwałcenie zobowiązań traktatowych w stosunku do Abisynji.

Rząd francuski winien skorzystać z okazji, aby przypomnieć gabinetowi Baldwina uroczyste zobowiązania o współpracy francusko - angielskiej, w przeciwnym wypadku Francja nie mogłaby wziąć udziału w żadnych posunięciach antywłoskich na forum genewskim.

„Le Petit Journal” pisze: bogactwa, będące przedmiotem koncesji rzucają właściwe światło na istotną naturę konfliktu. Jest to nowy okres wojny o naftę. Od wielkich zasad, które wytyczano przeciwko Włochom, brutalnie przechodzimy do ostrego konfliktu interesów.

Dwa imperjalizmy walcą o bogactwa Abisynji. Niebezpieczeństwo konfliktu jest poważniejsze dzisiaj, niż było wczoraj.

Zaniepokojenie w Anglii

LONDYN, 1.9. (PAT). Prasa daje wyraz niekorzystnemu wrażeniu, jakie w Anglii wywołała wiadomość o koncesjach abisyńskich. „Chociaż nie ulega wątpli-

Dwa imperjalizmy

Walcą o bogactwa Abisynji

Konflikt włosko-abisyński komplikuje się

wości — pisze „Observer” — że rząd angielski oczywiście nie popierał tej transakcji, żadne zaprzeczenia nie będą mogły zatrzymać złośliwego, jakie spowodowała ta wiadomość.

„Sunday Times” uważa, iż sprawa koncesji da powód najgorszym insynuacjom. Dziennik wyraża obawę, iż pewne odłamy opinii francuskiej, które dotychczas odnosiły się przychylnie do

stanowiska angielskiego, obecnie mogą być zupełnie zniechęcone.

Abisynja wyjaśnia

PARYŻ, 1.9. (PAT). Agencja Havasa donosi z Addis Abeby: międzynarodowe koła abisyńskie oświadczają, iż sprawa koncesji naftowych była w toku rokowań od 3 lat. Dodają przytem, iż propozycje w tej sprawie były pierwotnie uczynione pewnemu Włochowi, przedstawicielowi firmy a

merykańskiej, który rzekomo nie zgadzał się na klauzulę kontraktową.

W wymienionych kołach twierdzą, że sprawa nie ma charakteru politycznego. Niewiadomo czy towarzystwo, które uzyskało koncesję rozporządza kapitałem brytyjskim.

Poselstwo brytyjskie nie było informowane o przebiegu rokowań.

Prasa angielska popiera radę cofnięcia koncesji przez Negusa

LONDYN, 2.9. (ATE). Sprawa koncesji abisyńskich stanowi główny temat rozważań prasy angielskiej. Dzienniki witają z zadowoleniem oświadczenie Foreign Office, doradzające Negusowi cofnięcie koncesji. W ten sposób wywołane zagranicą wątpliwości w uczciwość polityki angielskiej w Abisynji zostaną usunięte.

„Daily Telegraph” podkreśla, iż doniesienia o udzieleniu koncesji wywołały w angielskich kołach oficjalnych jaknajgorsze wrażenie. Wobec niesłuchania ważnych decyzji przed jakimś stoi Liga Narodów, byłoby szaleństwem — pisze dziennik, gdyby rząd angielski kwestję koncesji pominął milczeniem.

„News Chronicle” podkreśla natomiast, iż jest rzeczą dziwną i niepokojącą, że ministrowie angielscy ostatnio ustawicznie zajęci kwestiami abisyńskimi, nie wiedzieli o kroku, przesadzającym gospodarczą przyszłość połowy Abisynji. Dziennik omawiając pobudki, które kierował się Negus przy udzielaniu koncesji, podkreśla, iż cesarz Abisynji chciał w ten sposób zabezpieczyć się przed Włochami.

Dziennik kończy swe uwagi twierdzeniem, iż rząd angielski, jeżeli nie chce ściągnąć na siebie podejrzenia, winien uczynić wszystko, co jest w jego mocy, ażeby przed opinją całego świata wyświecić szczegóły tej niejasnej transakcji i podać do powszechnej wiadomości nazwiska tajemniczych spekulantów w niej zaangażowanych.

Upał w dniu wczorajszym doszedł do 31 stopni

W dniu wczorajszym na obszarze całej Polski panowała pogoda o zachmurzeniu niewielkim, albo też zupełnie bezchmurną.

Temperatura powietrza znacznie wzrosła i o godz. 14-ej wynosiła: 20 st. w Gdyni, 22 w Pińsku, 23 w Zaleszczykach, 23 w Wilnie, Zakopanem i Łucku, 24 w Lidzie, 25 w Lublinie i Brześciu n B., 26 w

Krakowie, Kielcach, Dęblinie, Białymstoku i Katowicach, 27 w Warszawie, Łodzi, Grodnie i Radomiu, 28 w Cieszynie, 29 w Grudziądzu i Paryżu, 30 w Bydgoszczy i Toruniu oraz 31 w Poznaniu i Zbąszczyźnie.

Dziś po niejasnym mglistym ranku, pogoda słoneczna i ciepła. Słabe wiatry z południa. W dzielnicach zachodnich skłonność do burz.

Kiedy wolno kontrolować rozmowy telefoniczne?

Ministerstwo Sprawiedliwości i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ogłosiły zasadniczą instrukcję o śledzeniu przestępstw, która weeszła w życie z dniem wczorajszym.

Instrukcja przewiduje, iż powodem wszczęcia dochodzenia przez policję być mogą poza zameldowaniami, wieścią publiczną także i anonimowy. Dochodzenie podjęte na podstawie anonimów musi być jednakże dokładnie sprawdzane w sposób nierzucający podejrzenia na osobę przeciwko której anonim jest skierowany. Doniesienia anonimowe, które się nie sprawdzą, będą powodem dochodzenia dla ujawnienia autora rzucającego fałszywe oskarżenia. Specjalne przepisy omawiają sprawę rewizji i aresztowań. Postanowienia Sądu o aresztowaniu muszą być doręczane osobom zatrzymanym przed upływem 48 godzin. Termin ten biegnie mimo dni świątecznych.

Aresztowanie sędziego nastąpić może jedynie w wypadku schwytania go na gorącym uczynku zbrodni. Posłów i senatorów nie wolno aresztować w sprawach związanych z uczestnictwem ich w pracach ciał ustawodawczych.

Przy dochodzeniach policyjnych przeciwko nieletnim przestępcom zwracana ma być uwaga na stopień rozwoju umysłowego i rozeznanie sprawy, stosunki materialne i rodzinne. Instrukcja zwraca uwagę władz policyjnych na niedopuszczalność zatrzymywania osób eksterminacyjnych, jak

członków Korpusu Dyplomatycznego. W razie potrzeby dyplomaci mogą być tylko legitymowani. Podczas przeprowadzenia rewizji organa P. P. mogą przegladając korespondencję tylko u osób podejrzanych przeciwko którym podjęto dochodzenie. Sprawdzenie korespondencji osób podejrzanych nastąpić może tylko za ich zgodą. Zatrzymywanie listów, depesz i kontrola rozmów telefonicznych wymaga aprobaty władz prokuratorskich lub też wniosku do Sądu Grodzkiego.

Organ P. P. w śledzeniu przestępstw współpracować mają ściśle z prokuraturą.

Choroba prezydenta Masaryka

PRAGA, 2.9. (tel. wł.). Zdrowie p. Prezydenta Rzplitej Czechosłowackiej w ostatnich dniach pogorszyło się.

Zgniłe ogórki zamiast kopert na wybory

Generalny komisariat wyborczy otrzymuje skargi Komisji obwodowych na niesumienne dostawców druków wyborczych. Przy dostawie kopert zdarzyły się liczne wypadki wadliwego wykonania zamówień.

Do komisji wyborczej w Mławie w skrzynkach z kopertami wyborczymi nadeszła lwowska drukarnia zgniłe ogórki.

Koncesje naftowe w Abisynji wywołują gwałtowne protesty

ADDIS - ABEBA, 2.9. (PAT). Wiadomość o koncesji naftowej wywołała w tutejszych kołach antyangielskich i politycznych silne wrażenie. Posel włoski hr. Vincenzolożył ma dziś rządowi abisyńskiemu protest, ponieważ umowa koncesyjna narusza prawa włoskie.

Układ wniesiony ma być do rejestru handlowego abisyńskiego i amerykańskiego. Okaże się z to-

go, że kapitał towarzystwa jest czysto amerykański. Rickett, który, jak wiadomo, podpisał układ, ma wziąć udział w posiedzeniu Rady Ligi Narodów.

Sekretarz tutejszego poselstwa włoskiego bświadczył przedstawicielowi niemieckiego biura informacyjnego, że wkrótce opuszczą Abisynję wszyscy mężczyźni zatrudnieni w poselstwie.

Anglicy wypierają się udziału w koncesji abisyńskiej

LONDYN, 2.9. (PAT). Według informacji agencji Reutersa poseł brytyjski w Addis Abebie, oświadczył, że kontrakt dotyczący koncesji naftowej został zawarty wyłącznie pomiędzy rządem abisyńskim a towarzystwem amerykań-

kańskim. Niema w nim żadnej wzmianki o udziale kapitałów angielskich.

Rząd brytyjski informuje się bardzo dokładnie, by upewnić się iż w sprawie koncesji nie jest włączony kapitał brytyjski.

Tajemnicza wyprawa z Havru po naftę abisyńską

PARYŻ, 2.9. (ATE). — Dziś „Le Jour” podaje kilka szczegółów, rzucających charakterystyczne światło na kulisy koncesji abisyńskich. Według doniesień dziennika w dniu 21 sierpnia stojący w porcie Le Havre prywatny jacht „Trenora”, należący do Anglika Stanleya zabrał na pokład 30 członków angielsko - amerykańskiej misji naukowej i wyruszył w drogę do Afryki.

Powszechnie mówiono, że jacht ten wiezie z polecenia amerykańskiego Czerwonego Krzyża lekar-

stwa i środki opatrunkowe do Abisynji. Ekspedycja naukowa zmierzająca dotrzeć do oazy Aussa, położonej w centrum rozległych terenów naftowych, odstąpionych przez Negusa Rickettowi.

Źródła naftowe w tej okolicy odkryte zostały przed trzema laty przez ekspedycję, na czele której stał obywatel St. Zjedn. Bayron de Prorok, który rzekomo, jak podają inne źródła paryskie, finansował ostatnią wyprawę jachtu „Trenora” do Afryki Wschodniej.

Związki robotnicze Anglii w obronie Abisynji

LONDYN, 2.9. (PAT). Przedwodzący kongresu Trade - Unionów Kedu wygłosił gwałtowne przemówienie, krytykując stanowisko Włoch wobec Abisynji. W kongresie biorą udział delegaci, reprezentujący prawie 3.400 tys. robotników, należących do orga-

nizacji narodowych.

Celem naszym — oświadczył Kedu — jest nie tylko przeszkodzić wojnie, ale również zastosować zasadę odpowiedzialności kolektywnej w celu poszanowania prawa w życiu międzynarodowym”.

Walka chłopów z rządem litewskim

PARYŻ, 2.9. (PAT). Agencja Havasa donosi z Kowna, że pomimo pewnego uspokojenia po ostatnich rozruchach chłopskich

— wrzenie na wsi litewskiej trwa. Chłopi kontynuują bojkot rynków, powstrzymując się od dowozu żywności do miast.